

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Factors Affecting on Doing Research of the Lecturers of the Faculty of
Humanities and Social Sciences Lecturers of Phranakhorn Rajabhat
University

สุอังคณา ม่วงยัง¹ (Suangkena Moungyang)

ศุภโชค มณีมีย์² (Suppachock Maneemail)

อีเมลล์ Suppachock@pnru.ac.th โทรศัพท์ 0617156446

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาปัญหาการทำผลงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และ 3) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นการวิจัยแบบผสมระหว่างเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพคือแบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดจำนวน 118 คน จาก 15 สาขาวิชา และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณคือ แบบสอบถามแบบวัดปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับความต้องการทำงานวิจัย และแบบวัดความต้องการทำงานวิจัย โดยสามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งหมด 86 คน จากอาจารย์ทั้งหมด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไค-สแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการทำผลงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาระงานสอน และภาระหน้าที่อื่น ๆ ตามมาตรฐานภาระงานของสายวิชาการหากมีภาระงานที่มีมากเกินไป และภาระกิจในด้านอื่น ๆ จะเป็นอุปสรรคต่อความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์ได้ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครเรียงตามลำดับความสำคัญที่ได้คือ การให้ความสำคัญต่อการทำงานวิจัยอยู่ในระดับที่มีความสำคัญมาก ($\bar{X} = 35.01$) รองลงมา มีระดับความสำคัญปานกลาง เรียงตามลำดับลงมาดังนี้ การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมีระดับความสำคัญปานกลาง ($\bar{X} = 31.69$), บรรยากาศในการทำงานวิจัยมีระดับความสำคัญปานกลาง ($\bar{X} = 19.99$), ความสามารถทางวิชาการมีระดับความสำคัญปานกลาง ($\bar{X} = 9.15$) ลำดับต่อมามีระดับความสำคัญน้อย คือ ภาระงาน ($\bar{X} = 10.83$) และระดับความสำคัญน้อยที่สุด คือ งบประมาณ ($\bar{X} = 10.23$) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ระหว่างตัวแปรกับความต้องการทำงานวิจัยของอาจารย์ในคณะ พบว่า ไม่มีตัวแปรส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการทำงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และตัวแปรที่กำหนดมีความสัมพันธ์กับความต้องการทำงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ การให้ความสำคัญต่อการวิจัย และการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และ 3) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยต้องส่งเสริมปัจจัยจูงใจ 2 ปัจจัย คือ ความสามารถทางวิชาการ และการให้ความสำคัญต่อการทำงานวิจัย โดยสรุปไว้ 3 ข้อ คือ 1) ควรส่งเสริมความสามารถทางวิชาการ และจัดโครงการอบรมเสริมความรู้ให้อาจารย์ในประเด็นของความรู้ที่จำเป็นต่อการทำงานวิจัย เช่น การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย การวิเคราะห์สถิติเพื่อการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานวิจัย โดยต้องมีการฝึกปฏิบัติด้วย 2) ส่งเสริมการให้ความสำคัญต่อการวิจัย ต้องสร้างความชัดเจนให้เห็นถึงความสำคัญของงานวิจัยต่อเส้นทางอาชีพของอาจารย์ (career path) ว่าอาจารย์จำเป็นต้องทำงานวิจัย และส่งเสริม/ยกย่องผู้ที่ทำงานวิจัย เช่น นักวิจัยดีเด่น ผลงานวิจัยดีเด่น และ 3) มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้อย่างราบรื่น และลดอุปสรรคที่จะทำให้อาจารย์ขาดความต้องการในการทำงานวิจัย เช่น เวลาในการทำงานวิจัย สร้างรูปแบบเวลาการทำงานที่ ในส่วนของระเบียบ หลักเกณฑ์ ขั้นตอนการดำเนินการการเบิกจ่าย มหาวิทยาลัยควรมีการยืดหยุ่นและลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนและไม่จำเป็น รวมทั้งเครื่องอำนวยความสะดวกต่อการทำงานวิจัย

คำสำคัญ : งานวิจัย, การผลิตงานวิจัย, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานวิจัย

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Abstract

This research is mixed-method research based on the qualitative research and quantitative research that aims to 1) study the problems in conducting research of the lecturers, 2) study the factors affecting research conducting of the lecturers, and 3) study the guidelines for research promoting for lecturers in the Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University. According to the data, there are two types of research instruments: an interview form used for collecting qualitative data; a questionnaire, a form of factor measurement related to research needs, and a form of research needs measurement used for collecting quantitative data. The data is collected from 86 out of 118 lecturers from 15 departments, and analyzed by frequency, percentage, standard deviation, Chi-Square, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The results of the study are as follows.

1. The problems in conducting research of the lecturers are inappropriate teaching load and having too many duties. According to the working load standard of academic staff, if the working load is too much, it can be an obstacle for lecturers' research needs.

2. The Factors affecting the research conducting of the lecturers can be ordered by the importance of research conducting. The results indicate that the lecturers give priority to research conducting at a very important level ($\bar{X} = 35.01$) and focus on university administration, a supportive atmosphere for conducting research, and academic ability at a neutral level ($\bar{X} = 31.69$, $\bar{X} = 19.99$, $\bar{X} = 9.15$). The workload and budget are considered the least important factor at the least important level ($\bar{X} = 10.83$, ($\bar{X} = 10.23$). The statistic analysis shows that the personal variables are statistically related to research needs at the 0.05 level, and the specified variables: giving priority to the research conducting and the university administration correlated with research needs at the 0.05 level.

3. The guidelines for promoting research of the faculty members of the Faculty of Humanities and Social Sciences by having to promote two motivating factors, namely academic ability; and the importance of research work, which can be summarized in 3 points as follows:

1) The university should promote academic ability and organise training programs to enhance knowledge for lecturers on issues of knowledge necessary for research work,

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

such as writing a research proposal, statistical analysis for research data analysis, and writing research reports which require practice as well.

2) The university should promote the importance of research by giving lecturers the vision of their career paths, and promote those who conduct research as outstanding researchers outstanding research.

3) The university must encourage lecturers to conduct research smoothly and reduce obstacles that will cause teachers to lack the need for research work, such as time for research work. Moreover, the university should be flexible, reduce redundant and unnecessary procedures, and support facilities for research work.

Keywords: research, conducting research, factors affecting research conducting

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทนำ

งานวิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการพัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ของบุคคลให้เป็นผู้มีความคิด ความสร้างสรรค์ โดยใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ โดยใช้การศึกษาอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน มีขั้นตอนที่ชัดเจนและตรวจสอบได้ รวมทั้งองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาได้ทั้งในระดับหน่วยงาน ระดับองค์การ หรือระดับชาติได้ ทั้งนี้รัฐบาลเห็นถึงความสำคัญของวิจัย จึงมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณด้านการวิจัยที่หลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ อีกทั้งยังสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมไปยังองค์ความรู้ที่ยังขาดแคลนอีกด้วย โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษาจากหน่วยงานภาครัฐ นักวิจัย นักวิชาการ และนักวิจัยรุ่นใหม่ ที่มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยมีโอกาสได้รับทุนอุดหนุนการทำวิจัยอยู่สม่ำเสมอโดยผ่านหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบด้านวิจัยต่าง ๆ เช่น สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) โดยขับเคลื่อนงานวิจัยผ่านนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติมี 2 ยุทธศาสตร์ คือ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) และ (ร่าง) แผนกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากรวิจัยและนวัตกรรม ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) รวมทั้งนโยบายการสร้างฐานข้อมูลงานวิจัยแห่งชาติผ่านสำนักงานการวิจัยแห่งชาติที่เป็นความร่วมมือผ่านเครือข่ายเชื่อมโยงฐานข้อมูลงานวิจัยกับคลังข้อมูลงานวิจัยไทย (TNRR)

ความสำคัญของการวิจัยได้เพิ่มบทบาทของมหาวิทยาลัยให้มีความสำคัญมากขึ้น และเป็นปัจจัยให้มหาวิทยาลัยสร้างเครือข่ายงานวิจัย และนำองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่สังคมและชี้นำสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสังคม เพื่อผลักดันให้ชุมชน สังคมมีความเข้มแข็ง และขยายไปยังส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างมั่นคงและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังต้องสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการด้วย ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นองค์การแหล่งการเรียนรู้ และเปิดโอกาสการเข้าถึงระบบการศึกษา กระจายความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันของการศึกษาให้กับประชาชนทุกคน มีการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองต่อบุคคลที่ต้องการพัฒนาความรู้ของตนเอง มีพันธกิจ 5 ประการ คือ 1.พัฒนาท้องถิ่น 2.ผลิตบัณฑิตและพัฒนาครู 3.สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา 4.บูรณาการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และ 5.พัฒนาระบบบริการจัดการโดยวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยด้านการวิจัยนั้นจะเป็นการพัฒนา วิจัยและสร้างนวัตกรรมที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนท้องถิ่น และสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายในด้านวิชาการและ การวิจัยสู่ระดับชาติและนานาชาติ

ทั้งนี้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมการทำงานวิจัยให้กับบุคลากรของคณะมนุษยศาสตร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏ

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พระนคร โดยจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนการให้ทุนประเภทต่าง ๆ ให้กับบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร แต่ผลผลิตงานวิจัยของอาจารย์สังกัดคณะมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์มีจำนวนน้อย และถึงมีการผลิตงานวิจัยออกมาก็เป็นอาจารย์กลุ่มเดิมที่ผลิตงานวิจัย อีกทั้งอาจารย์หน้าใหม่ที่สนใจทำงานวิจัยมีจำนวนน้อย จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านการวิจัย อีกทั้งผู้วิจัยซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในงานด้านวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความสนใจและจำเป็นต้องศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยของอาจารย์สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อนำมาแก้ไขปัญหา และหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานด้านการวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัญหาการทำผลงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
3. ศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

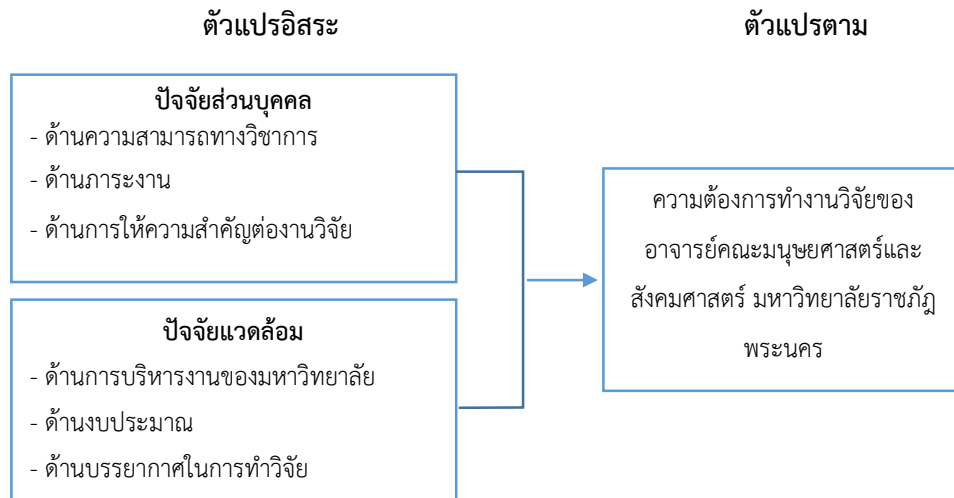
สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความสามารถทางวิชาการ ภาระงาน การให้ความสำคัญต่อการวิจัย มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการในการทำงานวิจัยของบุคลากรสายอาจารย์
2. ปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ ระบบการบริหารจัดการงานของมหาวิทยาลัย งบประมาณสนับสนุน และบรรยากาศในการทำวิจัย มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการในการทำงานวิจัยของบุคลากรสายอาจารย์

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กรอบแนวคิดการทำวิจัย

วิธีการศึกษา (หรือ) วิจัย

การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กันไป ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการสังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวนทั้งสิ้น 86 คน (ข้อมูลจากงานวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2563) จาก 15 สาขาวิชา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบปัญหาเรื่องผลงานวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่มีปริมาณอยู่ในระดับที่น้อย เนื่องจากงานวิจัยเป็นปัจจัยที่สำคัญและเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพทางวิชาการของมหาวิทยาลัย การศึกษารวมทั้งเสนอแนวทางการส่งเสริมการวิจัยของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมทั้งปัจจัยที่เอื้อต่อการทำงานวิจัยและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการทำงานวิจัย ศึกษาและค้นคว้าจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแนวคิดเรื่องแรงจูงใจ (Motivation) ที่เป็นแรงผลักดันของปัจจัยทั้งภายในและภายนอกของตัวบุคคลที่จะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมแนวทางที่จะตอบสนองความต้องการของอาจารย์ ดังนั้นความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือแรงผลักดันจากภายในและภายนอก โดยแยกตามปัจจัย 6 ด้าน ดังนี้ ความสามารถด้านวิชาการ, ภาระงาน, ความสำคัญของการต่องานวิจัย, การบริหารการวิจัย, งบประมาณ และ บรรยากาศในการทำงาน ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามประกอบไปด้วยคำถามและแบบวัด 3 ส่วนๆ แรกประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ประกอบด้วย ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน (ระยะเวลาการทำงาน) เพื่อใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ข้อมูลพื้นฐานในเรื่องจำนวนผลงานทางวิชาการ, ภาระงาน และข้อมูลทำวิจัยเพื่อใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ส่วนที่ 2 ประกอบด้วยแบบวัด 6 ชุด โดยผู้ตอบจะประเมินตัวเลือกที่ตรงกับความรู้หรือความรู้สึกของตนเองมากที่สุดตามระดับของการประเมิน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 หาค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ส่วนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่างตัวแปรต่าง ๆ ประกอบด้วย ความสามารถทางวิชาการ ภาระงานสอน การให้ความสำคัญต่องานวิจัย การบริหารงานของมหาวิทยาลัย งบประมาณ และบรรยากาศในการทำงานวิจัย

ส่วนที่ 3 หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะส่วนบุคคลของตัวแปร 6 ตัวกับความต้องการการทำงานวิจัย โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square) และคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การมีเงื่อนไขของเพียร์สัน (Pearson's Contingency Coefficient) เพื่อตรวจสอบและหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวที่ประกอบด้วย ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กับความต้องการทำงานวิจัย และหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One way-ANOVA) และคำนวณค่าสหสัมพันธ์อีต้า (Eta) เพื่อตรวจสอบและหาความเพื่อตรวจสอบและหาระดับความสัมพันธ์ของอัตราส่วนระหว่างตัวแปร 2 ตัวที่อยู่ระหว่างช่วง (Interval) และนามบัญญัติ (Nominal) ได้แก่ ปัจจัยความสามารถทางวิชาการ ปัจจัยด้านภาระงานปัจจัยด้านการให้ความสำคัญต่อการวิจัย ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านบรรยากาศในการทำการวิจัย โดยใช้สูตร ดังนี้

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

$$\text{Eta} = \sqrt{\frac{\text{SSW}}{\text{SST}}}$$

โดยที่ SSW = แหล่งความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

SST = แหล่งความแปรปรวนรวม

การวิจัยนี้ใช้การศึกษาการวิจัยแบบผสม (mix method) ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่เป็นอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตำแหน่งสายวิชาการทำหน้าที่การสอนและการวิจัย จำนวน 18 สาขาวิชา โดยเก็บข้อมูลทั้งหมด 118 คน และสามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งหมด 86 คน แบ่งเป็น ผู้มีตำแหน่งอาจารย์ 47 คน ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ 35 คน และตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 4 คน และศึกษาค้นคว้าเอกสาร (Documentary Research) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์เพิ่มเติมจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย โครงสร้างการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย โครงสร้างการบริหารงานของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บุคลากรที่ทำหน้าที่ในการวิจัย ภาระงานขั้นต่ำของสายวิชาการ นโยบายเกี่ยวกับการวิจัยของมหาวิทยาลัย งบประมาณด้านการวิจัยที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้รับ ทรัพยากรที่มหาวิทยาลัยและคณะฯ ส่งเสริม และจำนวนงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ ทั้งหมดนี้จะนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองซึ่งดัดแปลงมาจาก ฉันทิชา มหาพสุธานนท์, 2544 แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน
2. แบบวัดปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับความต้องการทำงานวิจัย
3. แบบวัดความต้องการทำงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

เป็นการศึกษาข้อมูลทางเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยจะศึกษาตามรายละเอียด ดังนี้

- 1) โครงสร้างการบริหารการวิจัย
- 2) บุคลากรที่ทำหน้าที่วิจัยและภาระงาน
- 3) นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
- 4) งบประมาณการวิจัย (Research Fund)

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

- 5) ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด (ออนไลน์และออฟไลน์)
- 6) จำนวนผลงานวิจัย (Research Output)

ผลการศึกษา (หรือ) ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล

จำนวนและร้อยละของอาจารย์ จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรลักษณะส่วนบุคคล		จำนวน (คน) (N =86)	ร้อยละ
เพศ		86	
	ชาย	44	51.20
	หญิง	42	48.80
ตำแหน่งทางวิชาการ			
	มีตำแหน่งทางวิชาการ	38	44.10
	ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ	47	54.60
จำแนกเป็น			
	อาจารย์	47	54.70
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	35	40.70
	รองศาสตราจารย์	4	4.70
ระดับการศึกษา			
	ปริญญาโท	36	41.90
	ปริญญาเอก	50	58.10
ประสบการณ์การทำงาน			
	1-10 ปี	39	45.30
	11 ปีขึ้นไป	47	54.70
จำแนกเป็น			
	1-5 ปี	19	22.10
	6-10 ปี	20	23.30
	11-15 ปี	20	23.30
	16-20 ปี	18	20.90
	21 ปีขึ้นไป	9	10.50

จากข้อมูลจะเห็นว่าข้อมูลทั่วไปของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 86 คน อาจารย์ส่วนใหญ่ 'ไม่มี' ตำแหน่งทางวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 47 คน

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มีการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 50 คน และมีประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 47 คน

ผลการวิเคราะห์การทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยภาพรวม

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความสามารถทางวิชาการ ภาระงาน การให้ความสำคัญต่อการวิจัย การบริหารงานของมหาวิทยาลัย งบประมาณ และบรรยากาศในการทำงานวิจัย

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
การให้ความสำคัญต่อการวิจัย	35.01	0.184	มาก
การบริหารงานของมหาวิทยาลัย	31.69	0.188	ปานกลาง
บรรยากาศในการทำงานวิจัย	19.99	0.101	ปานกลาง
ความสามารถทางวิชาการ	9.15	0.078	ปานกลาง
ภาระงาน	10.83	0.112	น้อย
งบประมาณ	10.20	0.108	น้อยที่สุด

จากตาราง ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เรียงตามลำดับความสำคัญ พบว่า การให้ความสำคัญต่อการวิจัยอยู่ในระดับที่มีความสำคัญมาก ($\bar{X} = 35.01, SD 0.184$) รองลงมา มีระดับความสำคัญปานกลาง เรียงตามลำดับลงมาดังนี้ การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมีระดับความสำคัญปานกลาง ($\bar{X} = 31.69, SD 0.188$), บรรยากาศในการทำงานวิจัยมีระดับความสำคัญปานกลาง ($\bar{X} = 19.99, SD 0.101$), ความสามารถทางวิชาการมีระดับความสำคัญปานกลาง ($\bar{X} = 9.15, SD 0.078$) ลำดับต่อมา มีระดับความสำคัญน้อย คือ ภาระงาน ($\bar{X} = 10.83, SD 0.112$) และระดับความสำคัญน้อยที่สุด คือ งบประมาณ ($\bar{X} = 10.20, SD 0.108$)

จากผลการศึกษาการให้ความสำคัญกับตัวแปรที่กำหนดไว้ พบว่าอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครให้ความสำคัญกับการทำงานผลงานวิจัยอย่างมาก เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการทำงานวิจัยในระดับมาก เนื่องจากอาชีพของอาจารย์นั้นต้องมีการพัฒนาและสะสมองค์ความรู้ มีการพัฒนาทักษะด้านวิชาการของตนเอง เพื่อความก้าวหน้าของอาชีพ ทำให้อาจารย์ตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการวิจัยนั้นสามารถตอบสนองและสนับสนุนความก้าวหน้าทางอาชีพของตนเองได้ อีกประเด็นคือองค์ประกอบด้านอื่น ๆ คือ ด้านการบริหารการวิจัย ภาระงานด้านอื่น ๆ งบประมาณสนับสนุน และความสามารถทางวิชาการของอาจารย์ รวมทั้งการสนับสนุนของมหาวิทยาลัยนั้นเป็นปัจจัยที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยให้ประสบความสำเร็จ และมีคุณภาพได้

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สรุปผล

1. อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร คือ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 44 คน ตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่คือตำแหน่งอาจารย์ จำนวน 47 คน มีระดับการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 50 คน และมีประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ 11 ปีขึ้นไป

2. จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนตัวแปรต่าง ๆ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครเรียงตามลำดับความสำคัญที่ได้คือ การให้ความสำคัญต่อการวิจัยอยู่ในระดับที่มีความสำคัญมาก ($\bar{X} = 35.01$) รองลงมา มีระดับความสำคัญปานกลาง เรียงตามลำดับลงมาดังนี้ การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมีระดับความสำคัญปานกลาง ($\bar{X} = 31.69$), บรรยากาศในการทำงานวิจัยมีระดับความสำคัญปานกลาง ($\bar{X} = 19.99$), ความสามารถทางวิชาการมีระดับความสำคัญปานกลาง ($\bar{X} = 9.15$) ลำดับต่อมา มีระดับความสำคัญน้อย คือ ภาระงาน ($\bar{X} = 10.83$) และระดับความสำคัญน้อยที่สุด คือ งบประมาณ ($\bar{X} = 10.23$)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับความต้องการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า ไม่มีตัวแปรส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการทำงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และตัวแปรที่กำหนดที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการทำงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ การให้ความสำคัญต่อการวิจัย และ การบริหารงานของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาผลงานวิจัยในภาพรวมทั้งหมด สามารถสรุปโดยพิจารณาเป็นรายตัวแปรจากตัวดังนี้

3.1 ความสามารถในเชิงวิชาการ

ผลการวิจัยที่ได้แสดงให้เห็นสถานภาพของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้ว่า อาจารย์สายวิชาการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่จะมีตำแหน่งอาจารย์ (54.7%) และยังไม่มียังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ (54.6%) แต่มีข้อสังเกตว่าสัดส่วนการตำแหน่งตำแหน่งทางวิชาการและตำแหน่งอาจารย์ก็มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน และกลุ่มอาจารย์ที่ตอบแบบสำรวจนั้นส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป เนื่องจากจากประกาศมหาวิทยาลัยมีการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2563 ต้องปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี สำหรับคุณวุฒิปริญญาโท และไม่น้อยกว่า 1 ปีสำหรับคุณวุฒิปริญญาเอก ซึ่งจะอยู่ในช่วงอายุการทำงานที่ต้องทำผลงานทางวิชาการที่ระบุไว้ในประกาศภาระงานของ

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

อาจารย์คือต้องได้ตำแหน่งทางวิชาการภายในระยะเวลา 6 ปี และสามารถขอขยายได้อีก 4 ปี รวมเป็นระยะเวลา 14 ปี เป็นที่น่าสังเกตว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ยังมีน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ทั้งหมดของคณะฯ แต่คุณวุฒิการศึกษาปริญญาเอกจะมีมากกว่า (58.1%) ทั้งนี้การที่ผู้วิจัยนำประเด็นเรื่องตำแหน่งทางวิชาการและคุณวุฒิการศึกษาเข้ามาเป็นตัวชี้วัดในด้านความสามารถทางวิชาการนั้น เนื่องจากการขอตำแหน่งทางวิชาการนั้นจะมีการนำผลงานทางวิชาการมาใช้ในการขอตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขในการขอตำแหน่งทางวิชาการประกอบด้วย งานวิจัย ผลงานในลักษณะอื่น และผลงานวิชาการรับใช้สังคม อีกทั้งการศึกษาในคุณวุฒิปริญญาเอกอาจารย์จะต้องผ่านการทำภาคินพนธ์มาแล้ว ทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก และต้องศึกษาในเรื่องการทำงานวิจัยมาแล้ว จากข้อมูลที่ได้กล่าวมา และข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปัจจัยด้านความสามารถทางวิชาการของอาจารย์มีผลการวิเคราะห์แปลผลอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้ผลที่ได้สอดคล้องกับข้อมูลจากผลการวิเคราะห์จากแบบสำรวจ และผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสัมพันธ์กับความต้องการการทำงานวิจัยแล้ว แสดงได้ว่าอาจารย์ที่มีความสามารถทางวิชาการไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการทำงานวิจัย เนื่องจากว่าประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของการทำงานวิจัยในระดับปริญญาเอกและการทำงานวิจัยมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันทำให้อาจารย์ขาดความชำนาญและต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้การทำงานวิจัยในเรื่องการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย การวิเคราะห์และการเขียนรายงานการวิจัย เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความชำนาญและประสบการณ์ในการทำงานวิจัยมากขึ้น

3.2 ด้านภาระงาน

ภาระงานเป็นปัจจัยที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้เนื่องจากเห็นว่าหากอาจารย์มีภาระงานที่เหมาะสม และไม่มากเกินไป น่าจะทำให้อาจารย์มีความต้องการในการทำงานวิจัย และจากภาระงานของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมีภาระที่มากเพราะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานภาระงานของสายวิชาการนั้นมี 5 ประเภท ประกอบด้วย กลุ่มงานสอน, กลุ่มงานวิจัย, กลุ่มงานบริการวิชาการ, กลุ่มงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และกลุ่มงานพัฒนานักเรียน นักศึกษา มหาวิทยาลัยและงานอื่น ๆ จากภาระงานนี้แสดงให้เห็นว่าภาระงานของอาจารย์นั้นมีความแตกต่างกันตามรายวิชาที่สอนและพื้นฐานของสาขาวิชานั้น ๆ เมื่อพิจารณาจากการวิเคราะห์ผลปัจจัยภาระงานที่ได้จากแบบสอบถามแล้วผลที่มีประเด็นที่มีระดับมากคือ อาจารย์สามารถทำงานวิจัยควบคู่ไปกับการสอนได้ และการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาไม่ทำให้ท่านเสียเวลามากเกินไป แต่ในด้านภาระการสอนมีระดับปานกลาง ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าภาระงานที่มีมากเกินไปของอาจารย์ และภาระกิจในด้านอื่น ๆ จะเป็นอุปสรรคต่อความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์ได้

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

3.3 ด้านการให้ความสำคัญต่องานวิจัย

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีทัศนคติที่ให้ความสำคัญต่องานวิจัยอย่างมาก โดยเหตุผลมาจากอาชีพอาจารย์นั้นการวิจัยมีความสำคัญและจำเป็นต่ออาชีพ เพราะเป็นการพัฒนาเส้นทางอาชีพ และการพัฒนาองค์ความรู้สำหรับการเรียนการสอน อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงการต้องการยอมรับในแวดวงวิชาการและการมองคุณค่าของตนเอง โดยการวิเคราะห์มีระดับมากที่สุด และระดับมาก แสดงออกให้เห็นว่าอาจารย์มีทัศนคติที่ดีให้ความสำคัญต่องานวิจัย มีความต้องการทำงานวิจัย และมีแรงผลักดันจากความต้องการของตนเอง

3.4 ด้านการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมีผลต่อความต้องการการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อยู่ในระดับปานกลางสรุปได้ว่าการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมีทิศทางการวิจัยที่ชัดเจน มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่เหมาะสม มีการส่งเสริม และจ้างชาวสารด้านวิจัยที่สม่ำเสมอ เพราะผลการวิจัยมีการแสดงความคิดเห็นในระดับมาก แต่ก็มีบางประเด็นที่อาจารย์ส่วนใหญ่ยังแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง คือขั้นตอนการจ่ายเงินทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยมีความล่าช้า การดำเนินการวิจัยไม่เสร็จตามกำหนดเวลาควรคืนเงินทุนวิจัย และการจ่ายเงินทุนวิจัย ปัจจัยเหล่านี้อาจารย์ส่วนใหญ่มองว่าเป็นอุปสรรคต่อการทำงานวิจัย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะเป็นขั้นการดำเนินการตามระเบียบการเบิกจ่าย และข้อบังคับของกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงและลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นเพื่อสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์มีความต้องการที่จะทำงานวิจัยเพิ่มขึ้น

3.5 ด้านงบประมาณ

ผลการวิจัย ประเด็นปัจจัยด้านงบประมาณจะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านงบประมาณในภาพรวบอยู่ในระดับน้อย เรื่องความพอเพียงของงบประมาณ แหล่งทุนจากภายนอก และหากมองในรายด้านทุกด้านทั้ง 4 ด้านนั้นจะมีผลอยู่ในระดับปานกลางเท่ากันหมด และมีการกระจายตัวของข้อมูลในทุกหัวข้อ เนื่องจากประสบการณ์ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แตกต่างกัน หากเป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์และมีความสามารถทางวิชาการสูงจะมีศักยภาพในการทำงานวิจัยและสามารถส่งข้อเสนอขอทุนวิจัยจากทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้เนื่องจากมีศักยภาพที่เพียงพอ แต่สำหรับอาจารย์ที่มีความถนัดทำงานวิจัยการเรียนการสอนหรือวิจัยขนาดเล็ก และยังต้องการประสบการณ์ในการทำงานวิจัยยังต้องพึ่งพิงงบประมาณจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยซึ่งจะมีระดับความเข้มข้นในการคัดกรองและมาตรฐานที่ใช้ในการคัดเลือกน้อยการขอทุนวิจัยภายนอก ทำให้มีโอกาสในการได้รับทุนวิจัยมากกว่าแต่มหาวิทยาลัยก็มีงบประมาณจำกัด ส่วนโอกาสในการรับทุนวิจัยนั้น อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มองว่าตนเองยังไม่มีโอกาสมากนัก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมทั้งมหาวิทยาลัย

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

จึงควรที่จะเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยของอาจารย์ให้มากขึ้น เช่น การให้การอบรมเพื่อสร้างความรู้ที่จำเป็นต่อการทำงานวิจัย

3.6 ด้านบรรยากาศในการทำงานวิจัย

ผลการวิจัย ประเด็นปัจจัยด้านบรรยากาศในการทำงานวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านนี้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีรายละเอียดในรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน และมีการกระจายตัวของข้อมูลในทุกหัวข้อ เช่นเดียวกับปัจจัยด้านงบประมาณงานวิจัยส่วนใหญ่ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่ยังเป็นงานวิจัยการเรียนการสอน สำหรับปัจจัยนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาว่าน่าจะมาจากความแตกต่างของอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาซึ่งมีลักษณะการเรียนการสอนและการทำงานที่แตกต่างกัน และเป็นงานวิจัยแบบเดี่ยวมากกว่าแบบกลุ่ม ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการทำงานวิจัยลักษณะเป็นสหวิชา (Multi-disciplinary) ซึ่งอาจารย์แต่ละสาขาจะรวมกลุ่มกันศึกษาวิจัยในเรื่องหนึ่ง ๆ เพื่อให้เกิดมุมมอง หรือภาพรวมต่อประเด็นนั้น ๆ ในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากกว่าการทำงานวิจัยเดี่ยว สำหรับในประเด็นอื่น ๆ เช่น ความสะดวกในการใช้อินเตอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในการทำงานวิจัย และ การมีข้อเสนอผลงานวิจัยในการประชุมสัมมนาทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศนั้น ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีข้อสังเกตในประเด็นการนำเสนอผลงานวิจัยทางวิชาการในต่างประเทศนั้นในประกาศของมหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้ทำให้อาจารย์ขาดโอกาสในด้านนี้ แต่ทั้งนี้มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมและสนับสนุนเงินรางวัลการเผยแพร่งานทางวิชาการ

โดยสรุปแล้วการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์โดย 4 ปัจจัยที่เป็นปัจจัยให้อาจารย์มีความต้องการหรือแรงจูงใจในการทำงานวิจัยโดยเรียงลำดับจากมาก คือ ปัจจัยการให้ความสำคัญกับงานวิจัย รองลงมาคือการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ตามด้วยบรรยากาศในการทำงานและความสามารถทางวิชาการ ส่วนอีก 2 ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญน้อยคือ ภาระงานและงบประมาณ โดยอาจกล่าวได้ว่างานวิจัยเป็นหน้าที่หนึ่งของอาจารย์ที่จำเป็นต้องทำงานวิจัยทำให้ด้านภาระงานและงบประมาณไม่เป็นปัจจัยที่จะเอื้อให้อาจารย์ทำงานวิจัย แต่เป็นปัจจัยจากความต้องการภายในของตัวอาจารย์เองที่จะผลักดันให้ทำงานวิจัย รวมทั้งหากคณะฯ และมหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานวิจัย และลดอุปสรรค พัฒนาและปรับปรุงประเด็นต่าง ๆ ที่จะลดแรงจูงใจของอาจารย์ลด ก็จะทำให้อาจารย์มีความต้องการทำงานวิจัยมากขึ้น

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลดังกล่าวว่าอาจารย์ที่มีความสามารถทางวิชาการสูงและมีประสบการณ์ในการทำงานวิจัยจะเห็นความสำคัญของการทำงานวิจัยและจะพยายามที่จะทำงานวิจัย ซึ่งหากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ไม่สามารถตอบสนองความต้องการนี้ได้ อาจารย์กลุ่มนี้ก็จะสามารถแสวงหาทางเลือกจากแหล่งทุนวิจัยอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการทำงานวิจัยได้ ส่วนอาจารย์อีกกลุ่มหนึ่งที่ยังขาดประสบการณ์การทำงานวิจัย และหรือมีความสามารถในการทำงานวิจัยต่ำ ยังต้องได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ควรจะต้องเร่งดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

การส่งเสริมปัจจัยจูงใจที่สำคัญ 2 ปัจจัย คือ ความสามารถทางวิชาการ และการให้ความสำคัญต่อการทำงานวิจัย

1. การส่งเสริมความสามารถทางวิชาการ ควรจัดโครงการอบรมเสริมความรู้ให้อาจารย์ในประเด็นของความรู้ที่จำเป็นต่อการทำงานวิจัย เช่น การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย การวิเคราะห์สถิติเพื่อการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานวิจัย โดยต้องมีการฝึกปฏิบัติด้วย

2. การส่งเสริมการให้ความสำคัญต่อการทำงานวิจัย โดยคณะมนุษยฯ ต้องสร้างความชัดเจนและแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของงานวิจัยต่อเส้นทางอาชีพของอาจารย์ (career path) ว่าอาจารย์จำเป็นต้องทำงานวิจัย ซึ่งอาจกำหนดลงในข้อบังคับ ระเบียบหรือเงินรางวัล และส่งเสริมและยกย่องผู้ที่ทำงานวิจัย เช่น นักวิจัยดีเด่น ผลงานวิจัยดีเด่น

3. การส่งเสริมจากมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจะต้องส่งเสริมงานวิจัยให้อาจารย์สามารถทำงานวิจัยได้อย่างราบรื่น และลดอุปสรรคที่จะทำให้อาจารย์ขาดความต้องการในการทำงานวิจัย เช่น เวลาในการทำงานวิจัย สร้างรูปแบบเวลาการทำงานที่เหมาะสม เช่น อาจารย์ใหม่ในช่วง 5 ปีแรก ควรให้เน้นไปที่หน้าที่การสอนและการทำงานวิจัย โดยยังไม่ต้องมีภาระงานด้านอื่น ๆ การพิจารณาตำแหน่งกำลังคนให้เหมาะสมกับภาระงาน หรือด้านการบริหารงานวิจัย ในส่วนของระเบียบ หลักเกณฑ์ ขั้นตอนการดำเนินการการเบิกจ่าย มหาวิทยาลัยควรมีการยืดหยุ่นและลดขั้นตอนที่ซับซ้อนและไม่จำเป็น ให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและการปฏิบัติที่ถูกต้องเพื่อลดเวลาและความเข้าใจผิดในการการปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ และส่วนอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและปรับปรุงให้มีความทันสมัย เข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้อาจารย์มีความพึงพอใจต่อการใช้งาน เป็นต้น

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาวีร์ สมนึก. (2557). **ปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม**. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัย. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ขวัญดาว แจ่มแจ้ง. (2556). กลยุทธ์การพัฒนาสรรณะด้านการวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง, **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร** สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2564, จาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/9230/8350
- คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา** ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2553 (ฉบับพฤศจิกายน 2553) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://qm.kku.ac.th/downloads/hbMUA53.pdf>
- จันทิมา คงจันทร์ และคณะ. (2554). **ปัจจัยเชิงสาเหตุของผลผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล**. สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- ฉันทิชา มหาพสุธานนท์. (2544). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**. (ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปิยากร หวังมหาพร. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (รายงานการวิจัย)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2564, จาก <http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/5502>
- รุจเรขา วิทยาอุทมิกุล. (2557). **การพัฒนาแบบจำลองเครือข่ายทางสังคมเพื่อเพิ่มผลผลิตงานวิจัยของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยวิจัยไทย**. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช/นนทบุรี. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2564, จาก DOI : https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_Doi=10.14457/STOU.the.2014.2
- Daft, R. L. (2000). **Management (5 th ed.)**. Fort Worth : Dryden.
- Gibb, J. B. (1969). **Organizations and Human Behavior Focus on School**. New York: McGraw – Hill Book.
- Griffeth, R. W.; Hom, P.W.; & Gaertner. (2000). **A meta-analysis of antecedents and correlates of employee turnover: Update moderator test, and research implications for the next millennium**. Journal of management no.3.

¹ นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² ดร. นักวิชาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร